ΣΑΒΒΑΤΟ 7 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2026

ΤΑΞΗ: Β΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

Επιμέλεια διαγωνίσματος: ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΧΑΝΤΖΟΥΛΗ

I. ΚΕΙΜΕΝΑ

1ο κείμενο:

Aenēas **filius** Anchīsae est. Patria Aenēae Troia est. Graeci Troiam oppugnant et dolo expugnant. Aenēas cum Anchīsā, cum nato et cum sociis ad Italiam navigat. Sed venti pontum turbant et Aenēan in Africam portant. Ibi Didō regīna novam patriam fundat. Aenēas **regīnae** insidias Graecōrum renarrat.

2ο κείμενο:

Cepheus et Cassiope Andromedam filiam habent. Cassiope, superba **forma** sua, cum Nymphis se comparat. Neptunus iratus ad oram Aethiopiae urget beluam marinam, quae incolis nocet. Oraculum incolis respondet: «**regia** hostia deo placet !» Tum Cepheus Andromedam ad scopulum adligat; belua ad Andromedam se movet. Repente Perseus calceis pennatis advolat; puellam videt et stupet forma puellae.

3ο κείμενο:

Apud antīquos Rōmānos concordia maxima sed avaritia minima erat. Rōmāni in suppliciis deōrum magnifici sed domi parci erant. Iustitiā **inter se** certābant et patriam curābant. In bello pericula **audaciā** propulsābant et beneficiis amicitias parābant. Delecti consultābant patriae; eis corpus ex annis infirmum sed ingenium propter sapientiam validum erat.

ΑΡΕΙΤΟΛΜΟ
Λάφυρη - Άγ. Δημήτριος

II. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Α. Να γράψετε τη μετάφραση μόνο των υπογραμμισμένων χωρίων.

Μονάδες 20

Β1α. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις, με βάση τη σχολική εισαγωγή, ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

1. Ο Λίβιος Ανδρόνικος απέδωσε στα λατινικά την Ιλιάδα του Ομήρου.

2. Η κλασική περίοδος της ρωμαϊκής λογοτεχνίας εκτείνεται από το 100 π.Χ. έως το 14 μ.Χ.
3. Το πρώτο είδος που ωριμάζει στη Ρώμη είναι η κωμωδία.

(μονάδες 6)

Β1β. Να καταγράψετε τις ομοιότητες της λατινικής με την ελληνική γλώσσα.

(μονάδες 4)

Μονάδες 10

Β2. Να αντιστοιχίσετε τις λέξεις της στήλης Α΄ με τις ετυμολογικά συγγενείς τους ελληνικές λέξεις της στήλης Β΄.

(**ΠΡΟΣΟΧΗ!! 3 λέξεις της στήλης Β΄ περισσεύουν**).

Στήλη Α'	**Στήλη Β'**
1. **navigat**	α. πείραμα
2. **pontum**	β. καλτσάκι
3. **concordia**	γ. περικυκλώνω
4. **calceis**	δ. νατουραλισμός
5. **pericula**	ε. ναυπηγείο
	στ. καρδιολόγος
	ζ. εμποδίζω
	η. υπερπόντιος

Μονάδες 10

Β3. Να συμπληρώσετε τα κενά των επόμενων περιόδων λόγου με τη σημασιολογικά κατάλληλη από τις λατινικές εκφράσεις που ακολουθούν (τρεις από τις οποίες περισσεύουν): **altera pars, alter ego, a priori, a posteriori, carpe diem, casus belli, curriculum vitae, de facto.**

α) Για τη θέση εργασίας που προκηρύχθηκε έπρεπε πρώτα να υποβάλω ένα …….. και μετά να περάσω από συνέντευξη.
β) Μην περιμένεις ούτε στιγμή, για να κυνηγήσεις τον στόχο σου, ……!
γ) Για να διαμορφώσεις μια ολοκληρωμένη άποψη για το θέμα, δεν πρέπει να στηρίζεσαι μόνο στα λεγόμενα του ενός , αλλά να ακούσεις και την …….
δ) Η γεωπολιτική κατάσταση στο Αιγαίο είναι συχνά έκρυθμη και μία ατυχής συγκυρία μπορεί να αποτελέσει ……. ανάμεσα στην Τουρκία και στην Ελλάδα.

ε) Μη βιάζεσαι να σχηματίσεις σαφή εικόνα και μην κρίνεις ……, αν δεν εξετάσεις όλες τις πτυχές του θέματος.

Μονάδες 10

Γ1.α. Να γραφούν οι ζητούμενοι τύποι:
filius: κλητική ενικού
filiam: αφαιρετική πληθυντικού
se: γενική ενικού στο β′ πρόσωπο
deo: δοτική πληθυντικού
scopulum: αιτιατική πληθυντικού
antīquos Rōmānos: ονομαστική ενικού
beneficiis: αιτιατική πληθυντικού
eis: ονομαστική ενικού ουδετέρου

(μονάδες 9)

Γ1.β. Στις ακόλουθες προτάσεις να μεταγραφούν όλοι οι τύποι στον άλλο αριθμό:

venti pontum turbant
Oraculum incolis respondet

(μονάδες 6)

Μονάδες 15

Γ2.α. Αντιστοιχίστε τα ρήματα της στήλης Α με τη γραμματική τους αναγνώριση από τη στήλη Β.

<u>Προσοχή!! 3 στοιχεία της Στήλης Β περισσεύουν.</u>

Στήλη Α	Στήλη Β
1. **est**	α. β′ ενικό οριστικής ενεστώτα
2. **turbant**	β. γ′ πληθυντικό οριστικής παρατατικού
3. **habent**	γ. α′ ενικό οριστικής μέλλοντα
4. **videt**	δ. γ′ ενικό οριστικής ενεστώτα του ρήματος sum
5. **consultābant**	ε. γ′ ενικό οριστικής ενεστώτα ρήματος β′ συζυγίας
	στ. γ′ πληθυντικό οριστικής μέλλοντα
	ζ. γ′ πληθυντικό οριστικής ενεστώτα ρήματος α′ συζυγίας
	η. γ′ πληθυντικό οριστικής ενεστώτα ρήματος β′ συζυγίας

(μονάδες 5)

ΑΡΕΙΤΟΛΟΜΟ
Δάφνη - Αγ. Δημήτριος

Γ2.β. Να γραφούν οι ζητούμενοι τύποι:

est: το α' πληθυντικό ενεστώτα και το γ' πληθυντικό μέλλοντα.

turbant: το α' πληθυντικό παρατατικού.

habent: οι αρχικοί χρόνοι.

videt: το β' πληθυντικό ενεστώτα και μέλλοντα.

consultabant: το β' ενικό ενεστώτα.

(μονάδες 10)
Μονάδες 15

Δ1.α. «Cassiope, superba forma sua, cum Nymphis se comparat»: Στην πρόταση που δίνεται να εντοπίσετε τις λέξεις που δηλώνουν αυτοπάθεια και να γράψετε αν είναι άμεση/ευθεία ή έμμεση/πλάγια.

(μονάδες 4)

Δ1.β. «inter se certabant»: Να βρεθεί η συντακτική λειτουργία του εμπρόθετου προσδιορισμού inter se (μονάδα 1), να γραφεί η λέξη που προσδιορίζει (μονάδα 1) και να δηλωθεί η ίδια συντακτική λειτουργία με το πρώτο και δεύτερο πρόσωπο, κάνοντας τις απαραίτητες αλλαγές και στο ρήμα certabant (μονάδες 4).

(μονάδες 6)
Μονάδες 10

Δ1.γ. Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τους ακόλουθους όρους των κειμένων: **filius, regīnae, forma (το 1ο του κειμένου Β), regia, audaciā.**

filius: είναι …… στο …….
regīnae: είναι …… στο …….
forma: είναι …… στο …….
regia: είναι …… στο …….
audaciā: είναι …… στο …….

Μονάδες 10

ΑΡΕΙΤΟΛΜΟ
Δάφνη - Άγ. Δημήτριος

ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ !!!